

Ασκήσεις στα Αναλογιστικά Μαθηματικά,
Μέρος II

Ακαδημαϊκό Έτος 2009-2010
Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης
Πανεπιστήμιο Πειραιώς

1. Άσκηση

Σύνθετη Διωνυμική

Έστω το μοντέλο συλλογικού κινδύνου και η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N$$

όπου η τυχαία μεταβλητή N δηλώνει τον αριθμό ατυχημάτων σε ένα έτος και είναι ανεξάρτητη από τις τυχαίες μεταβλητές X_1, X_2, \cdots, X_N . Θεωρούμε επίσης ότι οι X_1, X_2, \cdots, X_N είναι ανεξάρτητες και όμοια κατανομημένες συνεχείς τυχαίες μεταβλητές, με μέση τιμή $E(X)$, διασπορά $Var(X)$, και ροπογεννήτρια $M_X(t)$. Για την τυχαία μεταβλητή N δίνεται ότι ακολουθεί την Διωνυμική κατανομή. Να υπολογιστεί για την συνολική ζημιά S , η μέση τιμή, η διακύμανσή της, η ροπογεννήτριά της και η πιθανογεννήτριά της.

Λύση

Έστω η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N.$$

Δίνεται ότι

$$N \sim Binomial(n, p)$$

άρα

$$E(N) = n \cdot p$$

$$Var(N) = n \cdot p \cdot q$$

και

$$M_N(t) = (q + p \cdot e^t)^n$$

$$P_N(t) = (q + p \cdot t)^n$$

Άρα για τη σύνθετη διωνυμική και τη μέση τιμή της S θα είναι

$$E[S] = E[N] \cdot E[X] = n \cdot p \cdot E[X].$$

Αντίστοιχα για τη διασπορά θα έχουμε

$$\begin{aligned} \text{Var}[S] &= \text{Var}[X] \cdot E[N] + E^2[X] \cdot \text{Var}[N] = \\ &= n \cdot p \cdot (E[X^2] - E^2[X]) + n \cdot p \cdot q \cdot E^2[X] \\ &= n \cdot p (E[X^2] - pE^2[X]) \end{aligned}$$

Η ροπογεννήτρια της S θα υπολογιστεί από το γνωστό τύπο και θα είναι

$$M_S(t) = E[e^{tS}] = P_N(M_X(t)) = (q + p \cdot M_X(t))^n$$

Αντίστοιχα η πιθανογεννήτρια της S θα είναι

$$P_S(t) = E[t^S] = P_N(P_X(t)) = (q + p \cdot P_X(t))^n$$

2. Άσκηση

Σύνθετη Αρνητική Διωνυμική

Έστω το μοντέλο συλλογικού κινδύνου και η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N$$

όπου η τυχαία μεταβλητή N δηλώνει τον αριθμό ατυχημάτων σε ένα έτος και είναι ανεξάρτητη από τις τυχαίες μεταβλητές X_1, X_2, \dots, X_N . Θεωρούμε επίσης ότι οι X_1, X_2, \dots, X_N είναι ανεξάρτητες και όμοια κατανομημένες συνεχείς τυχαίες μεταβλητές, με μέση τιμή $E(X)$, διασπορά $Var(X)$, και ροπογεννήτρια $M_X(t)$. Για την τυχαία μεταβλητή N δίνεται ότι ακολουθεί την Αρνητική Διωνυμική κατανομή. Να υπολογιστεί για την συνολική ζημιά S , η μέση τιμή, η διακύμανσή της, η ροπογεννήτριά της και η πιθανογεννήτριά της.

Λύση

Έστω η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N.$$

Δίνεται ότι

$$N \sim \text{NegativeBinomial}(r, p)$$

και

$$P(N = n) = \binom{r+n-1}{n} \cdot p^r \cdot q^n, n = 0, 1, \dots$$

$$E(N) = r \cdot \frac{q}{p}$$

$$Var(N) = r \cdot \frac{q}{p^2}$$

και

$$M_N(t) = \left[\frac{p}{1 - q \cdot e^t} \right]^r$$

$$P_N(t) = \left[\frac{p}{1 - q \cdot t} \right]^r$$

Άρα για τη σύνθετη αρνητική διωνυμική και τη μέση τιμή της S θα είναι

$$E[S] = E[N] \cdot E[X] = r \cdot \frac{q}{p} \cdot E[X].$$

Αντίστοιχα για τη διασπορά θα έχουμε

$$\begin{aligned} \text{Var}[S] &= \text{Var}[X] \cdot E[N] + E^2[X] \cdot \text{Var}[N] = \\ &= r \cdot \frac{q}{p} \cdot (E[X^2] - E^2[X]) + r \cdot \frac{q}{p^2} \cdot E^2[X] \\ &= r \cdot \frac{q}{p} E[X^2] + r \cdot \frac{q^2}{p^2} E^2[X] \end{aligned}$$

Η ροπογεννήτρια της S θα υπολογιστεί από το γνωστό τύπο και θα είναι

$$M_S(t) = E[e^{tS}] = P_N(M_X(t)) = \left[\frac{p}{1 - q \cdot M_X(t)} \right]^r$$

Αντίστοιχα η πιθανογεννήτρια της S θα είναι

$$P_S(t) = E[t^S] = P_N(P_X(t)) = \left[\frac{p}{1 - q \cdot P_X(t)} \right]^r$$

3. Άσκηση

Σύνθετη Poisson

Έστω το μοντέλο συλλογικού κινδύνου και η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N$$

όπου η τυχαία μεταβλητή N δηλώνει τον αριθμό ατυχημάτων σε ένα έτος και είναι ανεξάρτητη από τις τυχαίες μεταβλητές X_1, X_2, \cdots, X_N . Θεωρούμε επίσης ότι οι X_1, X_2, \cdots, X_N είναι ανεξάρτητες και όμοια κατανομημένες διακριτές τυχαίες μεταβλητές, με μέση τιμή $E(X)$, διασπορά $Var(X)$, και ροπογεννήτρια $M_X(t)$. Θεωρούμε ότι οι X_i λαμβάνουν m τιμές, οι οποίες συμβολίζονται ως

$$x_1, x_2, \cdots, x_m$$

και αντίστοιχα το πλήθος των ζημιών όπου η ζημιά είναι ύψους x_i θα συμβολίζεται με

$$N_1, N_2, \cdots, N_m$$

και τα N_1, N_2, \cdots, N_m είναι ανεξάρτητα. Να αποδείξετε ότι η τυχαία μεταβλητή S

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N$$

είναι ίση και ισόνομη με την

$$S = x_1 \cdot N_1 + x_2 \cdot N_2 + \cdots + x_m \cdot N_m.$$

Λύση

Θα δείξουμε την ισονομία των δύο εκφράσεων μέσω των ροπογεννητριών τους.

Έστω η τυχαία μεταβλητή

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N.$$

Δίνεται ότι

$$N \sim \text{Poisson}(\lambda)$$

άρα για την S θα έχουμε ότι

$$S \sim \text{CompoundPoisson}(\lambda, f_X)$$

και η ροπογεννήτρια της θα είναι ίση με

$$M_S(t) = E[e^{tS}] = P_N(M_X(t)) = e^{\lambda(M_X(t)-1)}$$

Έστω επίσης η τυχαία μεταβλητή S

$$S = x_1 \cdot N_1 + x_2 \cdot N_2 + \dots + x_m \cdot N_m.$$

Η ροπογεννήτρια της S υπολογίζεται ως

$$\begin{aligned} M_S(t) &= E[e^{tS}] = \\ &E [e^{t \cdot [x_1 \cdot N_1 + x_2 \cdot N_2 + \dots + x_m \cdot N_m]}] \\ &= E [e^{tx_1 N_1}] \dots E [e^{tx_m N_m}] \\ &= E [e^{(tx_1)N_1}] \dots E [e^{(tx_m)N_m}] \\ &= M_{N_1}[tx_1] \dots M_{N_m}[tx_m] \end{aligned}$$

Ισχύει όμως ότι

$$N_i \sim \text{Poisson}(\lambda_i = \lambda \cdot P(X = X_i) = \lambda \cdot P_i)$$

8

συνεπώς

$$M_{N_i}[t] = e^{\lambda_i(e^t - 1)}$$

και άρα

$$M_{N_i}[t \cdot x_i] = e^{\lambda_i(e^{t \cdot x_i} - 1)}$$

και

$$\begin{aligned} M_S(t) &= M_{N_1}[tx_1] \cdots M_{N_m}[tx_m] = \\ &= e^{\lambda_1(e^{t \cdot x_1} - 1)} \cdots e^{\lambda_m(e^{t \cdot x_m} - 1)} = \\ &= e^{\lambda \cdot P_1(e^{t \cdot x_1} - 1)} \cdots e^{\lambda \cdot P_m(e^{t \cdot x_m} - 1)} = \\ &= e^{[\lambda \cdot P_1(e^{t \cdot x_1} - 1) + \cdots + \lambda \cdot P_m(e^{t \cdot x_m} - 1)]} = \\ &= e^{\lambda \cdot [P_1(e^{t \cdot x_1} - 1) + \cdots + P_m(e^{t \cdot x_m} - 1)]} = \\ &= e^{\lambda \cdot [P_1 e^{t \cdot x_1} - P_1 + \cdots + P_m e^{t \cdot x_m} - P_m]} = \\ &= e^{\lambda \cdot [(P_1 e^{t \cdot x_1} + \cdots + P_m e^{t \cdot x_m}) - (P_1 + \cdots + P_m)]} = \\ &= e^{\lambda \cdot (M_X(t) - 1)} \end{aligned}$$

Συνεπώς καθώς οι ροπογεννήτριες προσδιορίζουν μονοσήμαντα την κατανομή των δύο τυχαιών μεταβλητών, η ισότητα των ροπογεννητριών συνεπάγεται την ισονομία των δύο τυχαιών μεταβλητών.

4. Άσκηση

Σύνθετη Poisson

Έστω τα ύψη ζημιών

$$x_1 = -2, x_2 = 1, x_3 = 3$$

και τα πλήθη αυτών των ζημιών

$$N_1, N_2, N_3,$$

όπου τα N_1, N_2, N_3 είναι ανεξάρτητα και δίνεται ότι

$$N_i \sim \text{Poisson}(\lambda_i = i^2).$$

Να υπολογίσετε την κατανομή της τυχαίας μεταβλητής

$$S = -2 \cdot N_1 + 1 \cdot N_2 + 3 \cdot N_m$$

Λύση

Με βάση το προηγούμενο θεώρημα έχουμε ότι η τυχαία μεταβλητή S

$$S = x_1 \cdot N_1 + x_2 \cdot N_2 + \cdots + x_m \cdot N_m$$

όπου $m = 3$ είναι ίση και ισόνομη με την

$$S = X_1 + X_2 + \cdots + X_N.$$

όπου

$$N = N_1 + N_2 + N_3.$$

Επιπλέον η

$$N \sim \text{Poisson}(\lambda)$$

όπου

$$\lambda = \lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3 = 1 + 2^2 + 3^2 = 14,$$

10

άρα για την S θα έχουμε ότι

$$S \sim \text{CompoundPoisson}(14, f_X(x))$$

και για την f_X θα είναι

$$f_X(-2) = P(X = -2) = \frac{\lambda_1}{\lambda} = \frac{1}{14}$$

$$f_X(1) = P(X = 1) = \frac{\lambda_2}{\lambda} = \frac{4}{14}$$

$$f_X(3) = P(X = 3) = \frac{\lambda_3}{\lambda} = \frac{9}{14}$$

Δηλαδή

x	-2	1	3
$P(X = x)$	$\frac{1}{14}$	$\frac{4}{14}$	$\frac{9}{14}$

5. Άσκηση

Σύνθεση Δύο Σύνθετων Poisson

Έστω ότι

$$S_1 \sim \text{CompoundPoisson}(\lambda_1 = 2, f_1(x))$$

x	1	2	3
$f_1(x)$	0.2	0.6	0.2

και

$$S_2 \sim \text{CompoundPoisson}(\lambda_2 = 6, f_2(x))$$

x	3	4
$f_2(x)$	0.5	0.5

ενώ οι S_1, S_2 είναι ανεξάρτητες τυχαίες μεταβλητές. Να υπολογισθεί η κατανομή της

$$S = S_1 + S_2$$

Λύση

Για την τυχαία μεταβλητή S

$$S = S_1 + S_2$$

ισχύει ότι

$$S \sim \text{CompoundPoisson}(\lambda, f_X(x))$$

όπου

$$\lambda = \lambda_1 + \lambda_2 = 8,$$

και για την $f_X(x)$ θα είναι

$$f_X(x) = \frac{\lambda_1}{\lambda} \cdot f_1(x) + \frac{\lambda_2}{\lambda} \cdot f_2(x) \Rightarrow$$

$$f_X(x) = \frac{1}{4} \cdot f_1(x) + \frac{3}{4} \cdot f_2(x).$$

Συνεπώς

$$f_X(1) = \frac{1}{4} \cdot f_1(1) + \frac{3}{4} \cdot f_2(1) \Rightarrow$$

$$f_X(1) = \frac{1}{4} \cdot 0.2 + \frac{3}{4} \cdot 0 = 0.05$$

$$f_X(2) = \frac{1}{4} \cdot f_1(2) + \frac{3}{4} \cdot f_2(2) \Rightarrow$$

$$f_X(2) = \frac{1}{4} \cdot 0.6 + \frac{3}{4} \cdot 0 = 0.15$$

$$f_X(3) = \frac{1}{4} \cdot f_1(3) + \frac{3}{4} \cdot f_2(3) \Rightarrow$$

$$f_X(3) = \frac{1}{4} \cdot 0.2 + \frac{3}{4} \cdot 0.5 = 0.425$$

$$f_X(4) = \frac{1}{4} \cdot f_1(4) + \frac{3}{4} \cdot f_2(4) \Rightarrow$$

$$f_X(4) = \frac{1}{4} \cdot 0 + \frac{3}{4} \cdot 0.5 = 0.375$$

Δηλαδή

x	1	2	3	4
P(X=x)	0.05	0.15	0.425	0.375

6. Άσκηση

Ατομικό Πρότυπο

Θεωρούμε μία πρόσκαιρη ασφάλιση ζωής λόγω θανάτου τέτοια ώστε

Κλάση k	Αριθμός Ασφαλισμένων n_k	Ασφαλισμένο Κεφάλαιο b_k
1	8000	1
2	3500	2
3	2500	3
4	1500	5
5	500	10

Η πιθανότητα απαίτησης για κάθε ένα από τους ασφαλισμένους είναι 2%. Οι κίνδυνοι είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους. Η εταιρεία αντασφαλίζεται με όριο ίδιας κράτησης $d = 2$ νομισματικές μονάδες. Η αντασφάλιση κοστίζει 0.025 νομισματικές μονάδες για κάθε νομισματική μονάδα που καλύπτει. Να υπολογιστεί η πιθανότητα ότι οι αποζημιώσεις που θα καταβάλλει η ασφαλιστική εταιρεία συν το κόστος αντασφάλισης θα υπερβαίνουν τις 855 νομισματικές μονάδες.

Λύση

Εφαρμόζοντας όριο ίδιας κράτησης $d = 2$ νομισματικές μονάδες θα έχουμε ότι οι αποζημιώσεις που θα καταβάλλει η ασφαλιστική εταιρεία θα δίνονται από τον παρακάτω πίνακα:

Κλάση k	Αριθμός Ασφαλισμένων n_k	Ασφαλισμένο Κεφάλαιο b_k
1	8000	1
2	3500	2
3	2500	2
4	1500	2
5	500	2

Είναι σαφές ότι ο παραπάνω πίνακας γράφεται σε συνοπτική μορφή ως

Κλάση k	Αριθμός Ασφαλισμένων n_k	Ασφαλισμένο Κεφάλαιο b_k
1	8000	1
2	8000	2

Το συνολικό κεφάλαιο για το οποίο αντασφαλίζεται η ασφαλιστική εταιρεία θα είναι ίσο με

$$2500 \cdot (3 - 2) + 1500 \cdot (5 - 2) + 500 \cdot (10 - 2) = 11000.$$

Συνεπώς το κόστος αντασφάλισης θα είναι ίσο με

$$11000 \cdot 0.025 = 275$$

Θα χρησιμοποιήσουμε την προσέγγιση της S από μία τυχαία μεταβλητή που ακολουθεί την κανονική κατανομή. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να υπολογίσουμε τη μέση τιμή και τη διασπορά της S . Έστω I_j η δείκτρια μεταβλητή που λαμβάνει την τιμή 1, αν δημιουργηθεί απαίτηση από τον j ασφαλισμένο και την τιμή 0, αν δεν δημιουργηθεί απαίτηση από τον j ασφαλισμένο. Είναι προφανές ότι

$$E[I_j] = 1 \cdot P(I_j = 1) + 0 \cdot P(I_j = 0) = P(I_j = 1) = q_j = 0.02$$

και

$$\begin{aligned} S &= \sum_{j=1}^{16000} I_j b_j \\ E[S] &= E \left[\sum_{j=1}^{16000} I_j \cdot b_j \right] = \\ &= \sum_{j=1}^{16000} E[I_j] \cdot b_j = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \sum_{j=1}^{16000} q_j \cdot b_j = \\
&= \sum_{k=1}^2 n_k \cdot q_k \cdot b_k = \\
&= 8000 \cdot 1 \cdot 0.02 + 8000 \cdot 2 \cdot 0.02 = 160 + 320 = 480
\end{aligned}$$

Αντίστοιχα για τη διασπορά θα έχουμε:

$$\begin{aligned}
\text{Var}[S] &= \sum_{j=1}^{16000} \text{Var}(X_j) = \\
&= \sum_{j=1}^{16000} \text{Var}(I_j \cdot b_j) = \\
&= \sum_{j=1}^{16000} b_j^2 \cdot \text{Var}(I_j) = \\
&= \sum_{j=1}^{16000} b_j^2 \cdot q_j \cdot (1 - q_j) = \\
&= 8000 \cdot 1^2 \cdot 0.02 \cdot 0.98 + 8000 \cdot 2^2 \cdot 0.02 \cdot 0.98 = 156.8 + 627.2 = 784
\end{aligned}$$

Άρα θα είναι για την πιθανότητα ότι οι αποζημιώσεις S που θα καταβάλλει η ασφαλιστική εταιρεία συν το κόστος αντασφάλισης (Premium) θα υπερβαίνουν τις 855 νομισματικές μονάδες.

$$\begin{aligned}
P(S + \text{Premium} > 825) &= P(S > 825 - 275) = P(S > 550) = \\
&= P(Z > \frac{550 - 480}{\sqrt{784}}) = P(Z > 2.5) = 0.062
\end{aligned}$$

7. Άσκηση

Μια ασφαλιστική εταιρία ζωής ασφαλίζει μια ομάδα ατόμων με ένα πρόγραμμα άμεσης πρόσκαιρης ασφάλισης θανάτου. Δίνεται ότι:

Κλάση (k)	Ύψος Απαίτησης (b_k)	Αριθμός Ασφαλισμένων (n_k)	Πιθανότητα Απαίτησης (q_k)
1	3	400	0.025
2	4	500	0.025
3	3	500	0.020
4	5	400	0.020
5	4	200	0.100

- αν η τυχαία μεταβλητή S παριστά τις συνολικές αποζημιώσεις των δικαιούχων του ασφαλιστικού προγράμματος να βρεθούν οι αναμενόμενες συνολικές αποζημιώσεις καθώς και η τυπική τους απόκλιση.
- αν η ασφαλιστική εταιρία θέσει ένα όριο ίδιας κράτησης ίσο με 4 νομισματικές μονάδες για κάθε ασφαλισμένο να βρεθεί το συνολικό ασφάλιστρο G έτσι ώστε $\Pr(S > G) = 0.05$

Λύση

Θα χρησιμοποιηθεί το ατομικό πρότυπο καθώς ο αριθμός των ασφαλισμένων n είναι δεδομένος και εξετάζεται η περίπτωση ασφάλισης ζωής. Ισχύει ότι

$$S = X_1 + X_2 + \dots + X_n$$

ή

$$S = X_1 + X_2 + \dots + X_{2000}$$

καθώς $n = 2000$. Επιπλέον γνωρίζουμε ότι

$$E(S) = \sum_{j=1}^n b_j q_j =$$

$$= \sum_{k=1}^5 n_k b_k q_k = 230$$

$$\begin{aligned} \text{Var}(S) &= \sum_{j=1}^n b_j^2 q_j (1 - q_j) = \\ &= \sum_{k=1}^5 n_k b_k^2 q_k (1 - q_k) = 855 \end{aligned}$$

Στο δεύτερο ερώτημα έχουμε την εφαρμογή αντασφάλισης με όριο ίδιας κράτησης $d = 4$ νομισματικές μονάδες. Ζητείται το ασφάλιστρο G έτσι ώστε

$$\Pr(S > G) = 0.05$$

$$\Pr \left\{ \frac{S - E(S)}{\sqrt{\text{Var}(S)}} > \frac{G - E(S)}{\sqrt{\text{Var}(S)}} \right\} = 0.05$$

Συνεπώς

$$\Pr \left\{ Z > \frac{G - E(S)}{\sqrt{\text{Var}(S)}} \right\} = 0.05,$$

όπου $Z \sim N(0, 1)$. Δηλαδή

$$\Pr(Z > Z_{0.05}) = 0.05$$

$$\frac{G - E(S)}{\sqrt{\text{Var}(S)}} = Z_{0.05} \Rightarrow G = E(S) + Z_{0.05} \sqrt{\text{Var}(S)}$$

και

$$\begin{aligned} E(S) &= \sum_{j=1}^n b_j q_j = \\ &= \sum_{k=1}^5 n_k b_k q_k = 222. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Var}(S) &= \sum_{j=1}^n b_j^2 q_j (1 - q_j) = \\ &= \sum_{k=1}^5 n_k b_k^2 q_k (1 - q_k) = 784. \end{aligned}$$

8. Άσκηση

Η πιθανότητα πυρκαγιάς σε κάθε ένα από τα 240 κτίσματα είναι 50%. Το ύψος της ζημιάς αν εκδηλωθεί πυρκαγιά είναι ομοιόμορφα κατανομημένο στο διάστημα $(0, c)$, $c > 0$. Αν οι συνολικές ζημιές είναι S να βρεθεί το διάστημα $(\mu_s - 3\sigma_s, \mu_s + 3\sigma_s)$.

Λύση

Γνωρίζουμε ότι για τη δείκτρια τυχαία μεταβλητή της εμφάνισης ή όχι του ασφαλισμένου κινδύνου, ότι είναι για το κάθε j κτίσμα:

$$I_j = \begin{cases} 1, & \text{αν συμβεί πυρκαγιά στο } j \text{ κτίσμα} \\ 0, & \text{αν δεν συμβεί πυρκαγιά στο } j \text{ κτίσμα} \end{cases}$$

Επίσης για το ύψος της απαίτησης δεδομένου ότι θα συμβεί η απαίτηση είναι

$$B_j | I_j = 1 \sim U(0, c)$$

Άρα για τις συνολικές ζημιές θα είναι

$$S = \sum_{j=1}^n I_j B_j,$$

όπου $n = 240$. Συνεπώς

$$E[S] = \sum_{j=1}^n q_j \mu_j,$$

Επίσης

$$\mu_j = E(B_j | I_j = 1) = \frac{c}{2}$$

$$\sigma_j^2 = \frac{c^2}{12}$$

$$q_j = \Pr(I_j = 1) = \frac{1}{2}$$

όπου q_j η πιθανότητα ύπαρξης απαίτησης, δηλαδή η πιθανότητα να συμβεί πυρ-

καγιά. Συνεπώς

$$\mu_s = E(S) = \sum_{j=1}^n q_j \mu_j = n \frac{1}{2} \frac{c}{2} = \frac{nc}{4}$$

και για $n = 240$ έχουμε $\mu_s = 60c$

$$\begin{aligned} \sigma^2 = \text{Var}(S) &= \sum_{j=1}^n q_j \sigma_j^2 + \sum_{j=1}^n \mu_j^2 q_j (1 - q_j) \\ &= n \frac{1}{2} \frac{c^2}{12} + n \frac{c^2}{4} \frac{1}{2} \frac{1}{2} = \frac{nc^2}{24} + \frac{nc^2}{16} = 25c^2. \end{aligned}$$

Συνεπώς θα είναι $(\mu_s - 3\sigma_s, \mu_s + 3\sigma_s) = (45c, 75c)$.